شماره ۹۴ ایکنجی دوره

اشنبه ۱۶ دیماه ۱۳۲۴

آذربایجان

بو روزنامه هیئت تحریریه واسطه‌سیله نشر اولونور

اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

تکشماره ۱ ریال

آبونه		
ایلیك	۲۵۰	ریال
۶ آیلیق	۱۳۰	»
۳	۶۰	»

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین ناشر افکاریدر

تهران آذربایجان مستمندلری آدینا دیلنمك یرینه آذربایجان تاجرلریندن اوغورلادیغی ۵ ملیون تومنی ویرسین

بو گونلرده تهرانین اوغری وخائن حکومتی، آذربایجانی ایللر بویی سوبوب وار یوخین الادیقدان سونرا، مستوفیلر، قوبیلر و محتشمی لرین آذربایجان خلقینه توهین لرینین تعقیبنده یئنی و متکبرانه بیر آدیم داها آتمیشدیر.

بودا آذربایجان مستمندلرینه کمك آدینا بیر حساب آچماق وتهران رادیوسی واسطه‌سیله بو خبری دنیایا یایماقدان عبارتدیر.

میلیونلارلا خلقین وار یوخینی، ایرانین ۴ ایل ظرفینده، واشنگتنده ییغدیغی میلیونلارجا اسعاری ثنجه میلیون تومن رشوت مقابلینده، مملکتین ضروری و فوری دردینه دگمین اسبابلارینه، وجهنده وریب. اوداییکی میلیون بشری یولچلیق واسارته سوق ایدن وممکلتی افلاس طرف آپاران مرتجع وخائن دولت دستگاهی ییله لیکله آذربایجان خلقنه دلـوزلیق عنوانیله توهین ایتمکه و کرگان زلزله سینده اولدیغی کیمی تازه بیر سوء استفاده وسوءتجلیق یولی تأمین ایتمگه چالیشیر.

بیز بو «تولی ایتگین ئالین چکن» تهران کابینه‌سینه وخلقین قانی ایله ارتزاق ایدن تهران مجلسینین اوغری وخائن نماینده‌لرینه دییریك ویوتون دنیایه بیله بیلدیریك که آذربایجان ملی حکومتینین قابلیتی سایه‌سنده یوخسوللوق و فقره دوچار اولان آذربایجان خلقینی چوق تیزلیکله راحتلیغا وسعادته یتیره جکدر. بو بیر وعده دگل بلکه عمل مرحله سینه قویولمقدا اولان اقدام دان عبارتدر.

ملی حکومتین تشبثی سایه سنده آذربایجاندا، تهرانین تولیدایله دیلنجی لره و یوخسول‌ییغارلره کمك ایله‌مك ایچون یوزمین ریال و جدامیلارا اللی مین ریال پول ویریلمیشدیر.

تهرانین حکومتی تهراندا و تمام ایراندا تورمه‌دیگی یوخسوللارا بیر فکر چکسین. آذربایجانا گلینجه، تهران اگر دوغرو دانیشیرسا تبریز بانك ملی سینده اوغورلادیغی آذربایجان تاجرلرینین ۱۵ میلیون تومنین ویرسین. تهران یالان دییر ویر آذربایجان ملتینین دیلنچی کیمی، ایت کیمی یالان دییر.

تهران هله آذربایجاندان آلدیغی آغیر مالیاتی عیاشلیقا و تجمله صرف ایتدیگی حالدا، آذربایجان دولت مامورلارینین حقوقین ویرمکدن بویون قاچیردیر و بوتله برابر اعانه آدیله آذربایجانلی‌نی بیر دفعه داها آرتیق تحقیر ایتمگه چان آتیر...

تهران بونی بیر دفعه یاد ایلیمیر که اونین ایله چاپلیب تالانمیش آذربایجان خلقی بو کیمی ترحملری تورز طفیلی‌ی اولان تهرانین دیلنچی‌دن دیلنچی خائن دوابین اوزنه چیرپیر.

دیلنجی آذربایجانین غیرتلی و فعال خلقی دگل، تهرانین تدبین‌تیلری بیجردیب‌وزیرلیقا چخاردان دستگاهی‌دیر.

احمد – احمد

ف. د

ایراندا آزادلق یولوندا چالیشان

آذربایجان یازیچیلاریندان زین‌العابدین مراغه «سیاحتنامه ابراهیم‌بیك» ین مؤلفی

-۲-

او پادشهرلرده اوزملی عادات و عنعنه‌لرین حفظ ایدیرکن واوز وطن داشلرین حقوقندن دفاع ایتمکده ایشیقلی بروجهه قازانمشدیر.

برگون جوانلیق عشقیله هوس ایدوب اوز ملی لباسلرین چاروب اوروپالی لباس گییر شاهزاده «ورانتوف» مشهور مشتریلرندن بیری دکانه گلنده حیرتیله اونا باغیب‌دییر بونه حالتدیر! نیچون اوزوزی عکسدن چاریسن؟ باق آینیه گور نه‌یه اوخشویورسان! بوصنعت‌لرلونین روحینده بویوك تاثیر باغیشلایر عهد ایدر که داهی ملی رسملرین حفظنده زیاده چالشسین.

بالنادا وار کن تجارت ایشلری گون به گون رونقلیب سرمایه‌سی چوخالیردی ولی اودنیامالینه اهمیت ویرمیر بوس بوتون فکری ملت و وطن‌یانیندایدی تا آخرالامر بیله تصمیم ایدر که مال ومنالینی اوجوز قیمتلره ساتیب وطننه کوچسین بوبارده هر قدر یاوخ تانیشلری اونا نصیحت ایدیلر قبول ایدمیب اوز تصمیمنه صدرت عمل ویریر، بیر آز زماندا اموالین ساتاراق اسلامبوله گلیر عیال و اوشاقلرین اورادا قویوب حج قصدیله عربستانه گیدیر.

اوزون ایللر اسلامبولدا وطن اوغروندا چالیشانلرین یانیندا منعل وبامی آهاله برحالده یاشمقده اوزگه

بقیه‌سی ۳ نجی صفحه‌ده

دنیا خبرلری

برنس لندنه دوغرو حرکت ایده‌جکدر

واشنگتن – آمریکا خارجی ایشلر وزیری جناب برنس لندن کنفرانسینه اشتراك ایتمك ایچون حرکت ایده‌جکدر.

آمریکادان اروپایه دوغری حمل اولان اغذیه موادینین مقداری آرتیر

واشنگتن – آمریکادان اروپایه حمل اولونان اغذیه موادینین مقداری گوندن گونه آرتماقدادر یلی خبرلره گوره بو ایلین اولنجی آلتی آیندا ۶ ملیون تن بوغدا و ۱ ملیون تن کومور اروپایه حمل اولوناجاقدر.

چیانکای چکین تقاضاسی

چونك کینك – چیانکای چك آمریکا بویوك سفیری اولان ژنرال مارشالدان چین دولتی ایله کمونیست پارتیاسین آراسندا واسطه اولماغی تقاضا ایتمیشدر.

ژاپن ۵ ایل اشغال آلتندا قالاجاقدر

مابورن رادیوسندان آلینان بر خبره گوره ژاپن ۵ ایل متفق دولتلری طرفیندن اشغال آلتیندا قالاجاقدر.

نوروز

فرقه عضولری اوخوسونلار

اداره میزه گوندریلن شکایتلره گوره اطرافدا یاشیان بعضی فرقه عضولری اوز حقلی وظیفه‌لرینی اونودوب دولت ایشلرینه‌ده دخالت ایتمکه اقدام ایتمیشلر.

لیکن بونلار بیلمیدرلر که دولت وفرقه هر بیرسی آیری وظیفیه مالك اولاراق فرقه عضوی دولتی ایشلرینه ودولت ماموری ایسه فرقه‌نوی ایشلره دخالت ایتمگه حقلی دگللر.

اطرافدان آلینان خبرلره گوره بعضی شهرلرده فرقه مامورلری خودسرانه بانك ملی اداره‌لرینه یا خود ژاندارم و پولیس دائره‌لرینه دولتین خبری اولمادان مامور تعیین ایدیب بوخبرقانونی اقداماتی ایله اوز وظیفه‌لریندن دیشاری چخمشلار.

بوگون فرقه‌میزدولتی ایله آلار اق مجلسده اکثریت حائز اولمشدر لیکن بواودیمك دگلدر که هر فرقه عضوینده دولت مامورلرینه تابع اولمادان خودسرانه بیرپاره یاراماز ایشلره اقدام ایتسینلر! دولت فرقه‌نین الینده اولماق ایچون دولت ایشچیلر یده دولت رهبرلری طرفندن تعیین اولونمالیدر. داها هربیر فرقه عضوی دولت مامورلرینه امر ونهی ایتمگه حقلی دگل. دولت ایشینه یالنز دولت طرفندن مامور اولموش آداملار رسیدگی ایده‌بیله‌جکلر فرقه‌عضولری حکم اولمادان حتی ان کیچیك دولت مامورینن ایشینه بیله دخالت ایتمگه مجاز دگل زیرا دولت ایشچیسی دولت نزدینده اوز ایشینه مسئول اولاراق فرقه عضولریندن کیمسه اونا یاردیم ایتمیه‌جکدر. ولی فرقه عضولری اطرافدا اولان دولت مامورلرینه صمیمانه صورتده کمك ایده‌بیلر.

اطرافدا و شهرده اولان دولت اداره‌لرینه و وزارتخانه‌لریمیزطرفندن رسمی حکم ایله مخصوص مامورلر معین اولوب هر بیرسی اوز ماموریتین آرخاسنجا حرکت ایتمشلر بو آداملار فرقه عضوی اولسالار ایسه دولت طرفندن رسمی مامور دورلر بونلاردان سونرا

بقیه‌سی ۴ نجی صفحه‌ده

جهانگیر جهانگیروفون تبریز برلی چالقیچیلاری ایله تشکیل ایتدیگی اورکستر

جمعه گونی دی آیینین ۱۴ نده آخشام ساعت ۵ ده شورالارائدایه مدنی رابطه ساخلیان ایران جمعیتنین تبریز شعبه‌سی وسووت مدنیت ایوی طرفیندن جهانگیر جهانگیروفین رهبرلیگی ایله طنطنه‌لی اورکستر مجلسی ترتیب اولونمشدر. مجلسده آذربایجان ملی حکومتینین باش وزیری جناب آقای پیشه‌وری و عموم جمعیت عضولری و شهرین محترملری اشتراك ایتمیشدرلر. آقای صفوت مجلسی آچیق اعلان ایتدیگدان سونرا قید ایتدیلر که «جهانگیروف عزیر حاجیبگوفین شاگردلریندن اولوب اونین رهبرلیگی ایله تعلیم تاپمیشدر».

آقای صفوتین نطقی قورتاردیقدان سونرا اورکستر باشلاندی اورکسترده تبریز شهرینین ۴۰ نفر بویوك چالقیچیلاریندان مختلف آلتلری ایله اشتراك ایتمشدرلر.

اورکستر اثبات ایتدی که آذربایجاندا مشوق اولسا بویوك استعدادلر میداندا چیخا بیلر.

اورکسترده اشتراك ایدنلر بالخاصه جهانگیروفین زحمتیله بیربیره توپلا شیب طنطنه‌لی مجلس ایجاد ایتمیشدرلر.

آقای جهانگیروفین اشاره ایتدیگی آذربایجان سرودی آهنگی (که شعرلری آقای بی‌ریا طرفیندن تهیه اولونمشدر) خلقین بویوك سرورنجی ایله استقبال اولوندی.

آقای عاشق حسین جوادین ده اشعاری گورکملی آلقیشلارلا قرشیلاندی. مجلسین آخرنسده معارف وزیرمیز آقای بی‌ریا جناب آقای پیشه‌وری‌نین اجازه سیله آذربایجان ملی حکومتینین طرفیندن آقای جهانگیروفین زحمتلرندن تقدیر ایتمگه برابر بیر دسته گل گوموش‌ستونلا تقدیم ایتدیلر.

مجلس بویوك سرور ایله ساعت ۸ ده سوء چوندی (گل مرحمتیلن آخرنجی لستی موقع تدقیقه قویولمادی).

مملکت خبرلری

۱۵۰۰۰ ریال اعانه

مریضخانه آچیلان گون آقای شفائیه ۱۵۰۰۰ ریال‌لق دوا یوخسول آداملارا اعانه ویرمیشلر.

دولت یتیم خانه‌لره جدی یاردیم ایتمیشلر

ملی دولتمز ۱۵۰۰۰۰ ریال یتیم خانه و جزامخانه و پرورشگاه اداره‌لرینه کمك ایتمیشدر بونا ۱۰۰ عدد پلو یتیم‌خانه‌یه ویرمشدیر.

دیلنچی لر شهردن جمع آورلیق اولونورلار

جمعه گونوندن اعتبارا تمام دیلنچی لر شهردن جمع آورلیق اولونورلار.

مطالب چوخ اولماق مناسبتیله وزیرمالیه‌نین مصاحبه‌سنی گلن نمره‌ده اوخویاجاقسینیز.

آذربایجان

ملی مجلسه گوندریلن تبریکلرین خلاصه‌سی

آقای پیشه‌وری رئیس محترم هیئت دولت آذربایجان افتتاح مجلس ملی آذربایجان و انتخاب جنابعالی وعموم آزادیخواهان صمیمانه تبریک عرض موفقیت ملی را آرزومندم آزادوطن

ـــ

توسط آقای پیشه‌وری محترم مجلس ملی آذربایجان، آذربایجانین ملی مجلسنه اوزی آذربایجان دموکرات فرقه‌سینن گنج سینه عیبا آذربایجان روزنامه سینه عیبا خاورنو آذربایجان مجلس ملیسینین افتتاحی هیئت وزرائین تشکیل اولنماقی که متمادی ایللردور آذربایجان ملتینین آرزوسیدور سراب دموکرات فرقه سی طرفیندن صمیمانه تبریک عرض اولونور اسماعیل فضائی رضاعصرلی عبداله قطبی زمانی سروی لاهوتی

ـــ

مجلس ملی‌نین آچیلماسینی میانه اهالیسی طرفیندن که عموم دموکرات فرقه‌سینن عضوی تبریک ایدیب و مجلس ده اولان نماینده‌لر بیزدن آذربایجان خلقینن تبریک و تشکر عرض ایدیریک‌شهید جعفر علیمی آذر حیدری حسین یحیی خانم تقوی علی قاسم جعفری باکراد ابوالفضل باکراد هاشم رحمتی عنایت قسمی روحی مطلب رحیان صادق سیدی رحیم زاده صالح آشتیانی باقر اشتری ابوالفتح رحمتی برزالی علی شقاقی حسن پاشا شقاقی جعفر صباغی آزاد حیدری شریفی اسکندرزاده هدایت جعفری کاشانی اسداله علی تقی دارائی غلام حسین عباسی فرزین اکبر احمدی صالح تقی سروجی اسماعیل رحیمین صفر اعرازی غلام حسین جعفری رحمت اله حیدری تقی تبریزی نادری رحیم رستگار محمد ابراهیمی عزیز رحیم زاده عزیز رحیم‌زاده . محرم مرتضویان عزیزاله اعتمادی علی تقی انصاری کتانی منافپوری قاسم صنعتی مجید عزیز علی موسوی رحمت‌اله جمشیدی محمدسرایی باقر شکور محمود باقرزاده سیف‌اله اشتری لطف‌اله عزیز قدرت جمشیدی علی حسین طبیبی عباس چهاریان رضا فرزاد اسماعیل اله وردی مهر آذر علی اکبر سطحی طفلی بابا سطحی سیدصاکری جعفری علی اکبر موسوی فهرمانی قندچی محمودعلی زاده یوسف سرمستی قندچی محمود رضا قندچی حاجی اله وردی تقی حشکپور ابراهیم عشعاری یوسف ابراهیم غفاری یوسف سبحانی لطف علی موسوی تقی حسین‌مرادی

ـــ

آذربایجان مجلس ملی سینین ۲۱ر۹ر۲۴ ده افتتاحی مناسبتیله عموم ملت آذربایجانون کمپانیلردن صمیم قلبدن تبریک و تبریک عرض اولونور اهالی وجماعت اصناف طرفیندن علی وجیان فضلعلی جباری علی‌اصغر تبریزی غلامحسین احمدی عزت‌اله حیدری حسن تبریزی حسین کامران اسمعیل اکبری آقا بالا زاده گریه‌پور

آنا دیلیمزه اهمیت ویرملییک

دیکتاتورلق مدتنده آذربایجانا وارد اولان فلاکتلردن بیری ده آنا دیلیمیزین دالی قالماسی اولوبدر یعنی اجباری حالدا فارسی دلینده تحصیل گورنلر او آنا دیللرینه اهمیت ویرمیوب اونون انکشافی ایچون هیچ بر موثر قدم گوتورمیوبلر و بوگون روحلی و احیا ایتمکه باشلادیغمز آنا دیلمز هر کسین ذوق و خیالنا گوره یازیلماغا باشلانوبدر طبیعی بر قاعده در که هر بر آغیر اشکنجه‌نی آلتندان دوران هرشخص آز بر فرصتی اوزونه غنیمت سایوب وار قوه‌سی ایله ایسترایش گورسون و بیزیمده آذربایجاندا باشلادیغمز انقلاب سایه‌سنده که آرمانمزدان بیری ده آنا دیلمزی احیا ایتمکدر هر کس ملی لهجه‌نی ایشلتمکه باشلایوب متفرق یازیلار و جوراکتیریلر مثلا روزنامه‌لرده یا اینکه اداری یا خصوصی نامه‌لرده ایدورورک یا ایدیریک، یاخود یاپالماق اولا بیلمز یا اولا بولمز، ایسته‌میروخ یا ایسته میریک، ایدیرم یا ایدرم، بیله یا بویله، گوستریب یا گوستروب کیمی سوزلر یازیلیر و بو ایشین آپایچون بیوک ضرری اولدوقی حالدا ممکن‌در آنا دیلیمزین ادبیات صحنه سنده قدر و منزلی اولماماقی نشان ویرسین بیر صورتده که بیله دکیل و فرقلر دن بو طرفه آنا دیلمزده یازیلان آثرلار حکایت ایدیر که آذربایجاندا یازی اصولی نظم مخصوص ایله اولوب و اوزونه قیمتلی بیر مقامی واردر بو سببکین قاباغنی آلوب و هر کسین اوز ذوق و سلیقه سنه گوره غلط یازیلار یازماقیندان جلوگیرلق ایتمک ایچون ایجاب ایدیر محترم آذربایجان روزنامه‌سی که بوگون اجتماعی و سیاسی بر ارگان اولماقیله ادبیات صحیفه‌اوزروزنامه‌سنده آچوب ادبیات ایچون دوز اون یوللار و طریقه‌لر گوستروب عمومیتله یازی یازانلارا مخصوصا جوان یازیچیلارمزا که بو گونه قدر استبداد کوچی سایه‌سنده اوز آنا دیللرینه توجه ایتمیوبلر رهنمالق ایتسین و هر کسین بو خصوصدا معلوماتی روزنامه‌نین ستونلاریندا درج اولنسا هیئت تحریریه بیوک بر کومک اولوب آخیردا عصرمزه شایان بیر صورتده هرکس یازار و اوخور.

غریب . م . م

آذربایجان . ـ آذربایجان یازیچیلار هیئتی قاپیدان بو قصه متوجه اولدوغندان گنجلرعمارمزه یازی چیلاری هدایت ایتمک ایچون مخصوص بیر دیل ستونی آچمیشدر بو بحث هفته‌ده اوچ گون تعقیب اولونا جاقدر . یازیچی یولداشلارین دقتین بو بحثه جلب ایدیریک

ـــ

فرخ فرج زاده ابراهیم ترقانی جواد دولت کرمحمد رضائی حسین بخشی مصطفی دارونی عباسقلی صمصامی صادق لنکیان

ـــ

- آقای شبستری رئیس مجلس آذربایجان افتتاح مجلس ملی آذربایجان را بجنابعالی وعموم ملت آزادی خواه آذربایجان تبریک عرض موفقیت ملی‌را آرزومندم . آزادوطن

دست اتحاد قوی است

دراین موقع که عموم جوانان پرشور آذربایجان برای کسب افتخارات موروثی خود بایک قیام مقدس عموم جهانیان را مات و مبهوت نموده‌اند و بار دیگر در تاریخ مردان جهان برای خود مقام شایسته را کسب و با هنرنمائی قابل تقدیس ظریت خائنانه دوزخ استبداد وبندگی را که مدت مدیدی بود این مهد دلیران و بیشه شیران را جولانگاه خود قرار داده بود بایک تکان مردی دور و ثابت کردند که ملت غیور آذربایجان لایق است که مقدرات خود را با دست خود تعیین نماید.

آذربایجان هیچوقت تابع ظلم وفشار سایرین واقع نخواهند شد.

آذربایجان با تکاء باولاد دلیر خود موفق شده مرتجعین خونخوار را که تا بحال مثل زالو خون آزادمردان این سرزمین را مکیده ومنظورشان جز بدبختی وفلاکت ملت آذربایجان و خرابی آبادی های او چیز دیگری نبوده برای ابد دور سازند.

مرغ سعادت وخوشبختی آذربایجان که قهراً وجبراً مدتی بود ازاین آب وخاک مقدس پرواز کرده بود باز با حال خندان بآشیان عزیز خود عودت نموده است.

ملت آذربایجان بادادن امتحانات متعدد خود به عموم ملت ایران ثابت نمود که خوشبختی نهائی و کسب عظمت و شوکت ابدی بغیر از ملت آذربایجان بادست هیچکس مقدور نمیباشد عموم ملت ستمدیده وبرادران ما منتظر اقدامات آذربایجانیان می باشد وبس.

هم میهنان عزیز بامید شرینه خود را برای روز مقدس خوشبختی آماده سازید رادمردان آذربایجان باتارخون پاک فدائیان شجاع خود افتخار دارد سایر برادران خود را برای ابد از زیر فشار ظلم و جور استبداد آزاد نماید . زنده باد آزادی حقیقی، پاینده باد رهبران مجرب ملت آذربایجان.

امروز برجوانان روشنفکر آذربایجان وظیفه است بایک روح امیدوار و عزم خلل ناپذیر مشکلات موجوده را در راه حصول بخوشبختی نهائی را با ابتکار شخصی وبادست اتحاد و اتفاق ازمیان برداشته و دشمنان آزادی را باروح سلحشور برای همیشه از میان بردارند زنده‌باد عموم جوانان میهن‌پرست آذربایجان.

بیوک منیعی

تازا قانون

نه گوزل قانوندی بو تازا قانون
قارانلق زنداندا یاشیان تولکه‌م
ملتین غصه‌سی محنتی گیندی
گونش تک پارلادی ظلمتی گیندی

چکیلدی دومانلار وطن داغیندان
بلبلر سسله‌نیر گل بوداغیندان
ساچیلدی گل چچک حیات باغیندان
بایقوشون وای‌سی سجی گیندی

گورنجه‌خلقمیز اولوبدور قارداش
بیر تکر قوجو یوخ بیر طر اوباش
بیلوب شهردن تریاکی، عیاش
مفتخور کسلرین شهرتی گیندی

کسدیلر قورتاردی جلاد الیندن
بو تازا قانونین آزاد الیندن
قولاقلار توتولمور فریاد الیندن
بو گوزل تولکه‌مین ذلتی گیندی

اوخونور هر یرده آنا سوزلری
آیلدی یوخودان خلقین گوزلری
آچیلوب گل کمی یوخسول اوزلری
داغا جهالتین دهشتی گیندی

غیرته لاز یمدور قاراتفاق برلو
بیرلیکین گوجلودور زورلو دورلو
یورولماز هیچ زمان دوزگندن یولو
محو اولدی خاینلر عزتی گیندی

یاشاسین مجلسیم یاشاسین ملت
یاشاسین بو ایشده چکنلر زحمت
یاشاسین بو مرام یاشاسین همت
محو اولدی ظالملر حرمتی گیندی

(محزون)

دکتر ق. کارونی

محترم تبریز اهالیسنه بیلدیریلیر که قدیم میانه صحیه رئیسی تبریزه منتقل اولوب و داخلی ومقاربتی ناخوشلقی اولانلاری قبول ایدیر.

آدرس . ستارخان خیابانی ـ سینما دیده‌بانون مقابلی عمارتنده ایکنجی طبقه

دیوان لعلی کلیاتی ـ دیوان هیدجی کلیاتی

که آذربایجانون برنجی شاعرلرون اثرلریدی تازه اسلوبین چاپدان چخوب و تبریزده آذربایجانون چاپ کتاب شرکتنده و اطرافدا کتابچیلارون یانندا ساتیلیر .

دارالتربیه عوضینه یولچی‌خانه

هامویا معلوم اولدیغی کیمی ارتجاع دوره‌سیندن تولکه‌میزده تشکیل اولونموش دارالتربیه حقیقی معناسی ایتمیوب تربیه‌یوی عوضینه داها دوغروسی تنبل‌خانه واهالینن دیلنده دیلدیگی کیمی حقیقی بیر یولچی‌خانه شکلنی آلمش ایدی، بوسبب ارتجاع مأمور لارین دارالتربیه‌نین حقیقی معناسنی آلمامادیقلاری ایدی .

عادتاً اصل دموکراتیک ممکتلرده دارالتربیه‌یه داخل اولانلار یتیم اوشاقلار و شکستلر درلسر وار اوشاقلاردا حقیقت تربیه و تحصیل آلیب اورانی ترک ایدرلر .

نتیجه‌ده کعمت بیر موومت‌دولتی ان دموکراتیک بیر تولکه درکه‌ورا دا دارالتربیه‌یه داخل اولان یتیم اوشاقلارین هاموسی مهندس ، دکتر ، معلم افسر و دیگر تخصصلر احذ ایدیب دارالتربیه‌نی ترک ایدیب تولکه‌یه سرپرست یاشایش قوره‌بیلر تولکه‌لرینه خدمت ایدیرلر . و دارالتربیه‌لرده یاشایش ایسه حد آپاره‌لی درجه‌ده دقت شایاندر . اورادا دقتی یاشایان عیللر ایسه بیکار قالیب تعیبی اولسونلاری ایچون هرکسین یشاردیقی ایشینی ویریرلر .

اما بیزیم ممکتمیزین ارتجاع دورنده دارالتربیه‌یه داخل اولان یتیم اوشاقلار آیه ده دیلنچیلیک وحمال لیق کیمی متخصص آلیردیلار . و یتیم اوشاقلاردان باشقه وجودلاری تماملیه ایشه حاضر اولان سالم بدنلی خانواده‌لرده اورادا یاشیردیلار که بودا اورانین بیر تنبل خانه اولماسینی ثبوت ایدیردی .

البته اونلارین اورادا ساخلانیلماسینا سبب وار ایدی ، اودا عبارت ایدی بوندان که دارالتربیه بیر عده پس‌فطرت و یاقوش خصیتلی مرتجع مأمورلار ایچون استفاده‌مهی اولموش ایدی بله که اونلار دارالتربیه‌نین بودجه سینن چوخ قسمتی دوری یئریندن یشمکه برابر اورادا یاشایانلاری‌وادار ایدیردیلر که گدیب یولچیلیق ایتسینلر یوپول ایلده او بلارین هم گوندور جیبرلرینی‌یوردیلر، همده گتیرديکلری پوللاردان سهم آلیردیلار دارالتربیه ده اولانلارین یاشایشی گده‌یکده ایسه برباد بیر حالدا ایدی .

البته ایندیکه بیزیم ده تولکه میزده دموکراتیک ملی حکومت یارانیب دیگر قسمتلرده اولدیغی کیمی بو باره ده ده بیو تغییرات اولاجق . اولا وجودلاری ایشه حاضر اولانلارا ایش ویریلیب مستقل یاشایش کچیره‌جکلر . یتیم اوشاقلار ایسه آرتیق یولچیلیق یوخ بلکه هر نوع اختصاص آلماقلا اورانی ترک ایدیب خوشبخت یاشاماقله تولکه وطنلرینه خدمت ایده‌جکلر .

حمید نیک‌پور

ـــ

شماره ۹۴ دوره دوم

آذربایجان

۶ ژانویه ۱۹۴۶

گناهسیز مقصرلر

تیز لیکله حبسدن آزاد ایدیلمه‌لیدر!

تهرانین ارتجاع حکومتی آذربایجاندا تشکیل تاپان ملی حکومتدن و ایرانین باشقا یرلرنده گیتمکده اولان آزادلق مبارزه‌لرندن تشویشه دوشه‌رک بو مبارزه‌نی باتیرتماق ایچون ان آلچاق تدبیر و مردار اشلره ال آتمشدر. بو حکومت تهرانین و اونون اطرافندا اولان کارخانه، معدن و باشقا یرلرده ایشله‌ین فارس حقی ایله آذربایجانلیلار آراسیندا قاداش قیرغینی سالماقلیقی حقی سری سرینه قرشی ووروشدوروب قان توکمکی اوزونه عادت ایتمیشدر. بونون نتیجه‌سی اولاراق سید ضیا قوبروقلاری شمشک داش کوموز معدنینین مهندسی اشائی، مباشر مشهدی اسماعیل زمهرلی و محاسب سیدعلی اکبر طباطبائی معدنده ایشله‌ین ودکای اولان ۳۰۰ نفر آذربایجانلینین خبری اولمادان قاباخجادان حاضیرلیق ایشلری گوره‌رک، آبان آیندا شمشکین اطرافیندا اولان دربندسر، جیرود، لالون، روته، میگون، په‌شم و باشقا کندلرین اهالیسینی غفلتن بورایا توکره‌ک معدنده اولان آذربایجانلیلار ایله فارسلار آراسیندا قانلی ووروشما سالمشدر. بوایشده فارسلاردان بیرنفر اولموش. آذربایجانلیلارین اولری ودکانلاری فارسلار طرفیندن تالان ایدیلره‌ک معدنین اجتماعی و سیاسی تشکیلاتلاری باشچیلاریندان محبوب عظیمی، ابوالفضل محمدی، رزاق مرتضی، عبدالحسین داناپی، مشهدی حسن عابدینی و سایره‌لرین باشلاری یاریلمش و بدنلرینین بیرنتیجه اعضالاری شکست اولموشدر. معدنده اولان آذربایجانلیلارا اوچ گون چوره‌ک وریلمه‌دیگیندن اونلار بو مدت عرضینده آج قالوب آریا قوورقاسی ییه‌رک، بیر نتیجه‌سی اولموش و مریضله‌نمیشلر.

معدنده باش‌ویره‌ن بو و یا دیگر ایشلرین قارغیشنی آلماق وبولیرغینی توره‌دن سیدضیا قوبروقلاری مهندس اشائی، مباشیر مشهدی اسماعیل زمهرلی، محاسب سید علی اکبر طباطبائی و باشقالارینی حبسه آلماق عوضینه، طهراندان گلن بیرعده ژاندارملار یارالی آذربایجانلیلارا طبیبی خدمت گوسترمکده‌نسه، معدنین اجتماعی و سیاسی تشکیلاتلاری باشچیلاریندان ۲۹ نفر و او جمله‌دن محبوب عظیمی، ابوالفضل محمدی، محمدی، رزاق مرتضی، یونس عظیمی، مشهدی حسن عابدینی، اسماعیل زنوزی و علی میرزه‌حسین جعفری حبس ایده‌ره‌ک طهرانا آپاریبلار. مسئله بونونلا قورتارمیر. معدنده‌کی آذربایجانلیلار ایشدن قووولوب، اونلار ۳ آیلق حقوقلارینی دولایی آلدیلار ایچون طهرانا گیده‌ره‌ک معدن اداره‌سینه ، اجعت ایدیرلر. لاکن مرکزی معدن اداره‌سینین باش‌مهندسی سیدضیا قوبروغی‌مهندسلره گوزی آذربایجانلیلارین حقوقلارینی تیز ویرمک و بو ایشده مقصر اولان شمشک داش کوموز معدنی مهندیسی اشائی، مباشر مشهدی‌اسماعیل زمهرلی، محاسب سید علی اکبر طباطبائی، سایره‌لرینی محکمه‌یه ویرمک عوضینه آذربایجانلیلارین حقوقلارینی‌ده برلمه‌میرمر آی‌داخی یوباتمیشدر. بو شخص آذربایجانلیلارین طهرانین کوچه‌لرینده آج‌سوسوز قالمالارینا و مریض اولمالارینادا باعث اولموشدر.

ماراقلی بوراسیدرکه بیرآیدان سونرا وریلن حقوقلاردان ایسه هر فعله‌دن ۳۰-۲۰ تومن کسه‌ره‌ک اونلارین قوینلری، قوینه وریلن‌قند-چای، چیت و سایره شیئلر داخی ویریلمه‌میشدر.

بو جنایتلره باخمیاراق گناهسیز حبسه آلینمش ۲۹ نفر آذربایجانلی حقینده مجلس شورای ملی ایرانا عریضه ویریلمیش و اونلارین حبسدن آزاد اولونمالاری طلب اولونموشدر. لاکین نه‌دمته مجلسده اوتوران جاع عنصرلر بو وقته‌ک ۲۹ نفر گناهسیز آذربایجانلینی قصرقاجاردا دانیشیقسیز ساخلامالادادرلار.

طهرانین ارتجاع حکومتی بیر دفعه‌لیک آنلامالیدرکه آذربایجانلیلاری ناحق یره بو و یا دیگر ایشلرده حبس ایتمکله برابر هرجورفتنه‌کارلیقلارا ال آتاراق ظلم ایتسه‌لرده بیز مبارزه‌میزی باشا چاتدیراراق ایرانین تمام آزاد اولماسی یولوندا داها آرتیق چالیشمالی لوز قارداش خلقلاریمیزی‌ده ظلم زنجیریندن ابدی اولاراق آزاد ایده‌جگیک.

قوی بوتون دنیایا بیر داها آشکار اولسونکه طهرانین ارتجاع حکومتی ۲۹ نفر آذربایجانلینی هیچ بیرگناهی اولمادان بو وقته قدر ناحق یره قصر قاجار حبسخانه سینده تکلیفسیز ساخلامالادادر.

غلام موسی زاده

محترم اوخوجولاریمیزین نظر دقته!

محترم اوخوجولاریمیز و آذربایجان گنج یازیجیلارینا آذربایجان دیلینین ادبی و املائی قاعده‌لرینی اوگرتمک ایچون بو هفته‌دن اعتباراً هر هفته اوچ شماره‌میزده مخصوص مقاله‌لر نشر اولونا‌جاقدر.

گلن شماره‌مزده بر سلسله مقاله‌لرین اولماسی لسنتی ایکنجی صحیفه ۱ و ۲ نجی ستوندا اوخویا بیله‌رسنیز!

خلق فوتوولاری وزیری شاهپوردان گچرکن

شاهپور - تبریز - ۱۲ ر ۱۰ ر ۲۴

فوری تبریز آذربایجان روزنامه‌سی بوگون خلق فوتوولارینین وزیری سحر ساعت ۱۱ ده شاهپورا وارد اولوب ۵ مین نفرین طرفندن پیشواز اولوندی.

فرقه عضولری

اوخوسونلار

اول صفحه‌دن بقیه

کیمسه دولتین مالی ونظامی ایشلرینه دخالت ایده‌بیلمز

فرقه عضولری بیلملیدرلر که دولت یرده اولماق ایچون هر بیر فرقه عضوونن اخلاق و سکنی دولتین تبلغاتندا مؤثر اولاجاقدر. دولتیمیز ار ته، سطوتنه، تیلثنه‌لیگه علاقه‌دار اولان فرقه عضولری اوز اخلاق و حرکتنی اصلاح ایتملیدرلر. بیر اطرافدا اولان و بعضا شهریمیزده‌نظره چارپان ماجراجو آداملار احطاباً قید ایدیریک که فرقه نامنه سوء استفاده ایدنلر ولو فرقه‌نین انجدی وفعال عضولرندن اولور اولسون دولت طرفندن جدا تعقیب اولوب اوز جزاسنا چاتاجاقلار. آلتی گون بوندان اول اعدام جزاسنا محکوم اولان اصلان و رحیم هر ایکیسی فرقه عضوی اولاراق تشکیلات اوغروندا بوبوک مبارزه‌لر آپارمشلار لیکن بونلار فرقه‌دن سوء استفاده ایتمگه باشلیوب فرقه‌نی بدنام ایتمگه اقدام ایدن لحظه‌دن بری اونلارین بوتون فعالیتی اونودولوب رحمسیز جزاسنا اولوم جزاسنا محکوم اولدولار.

بونا نظراً اوزگه فرقه عضولرینده بو قانوندان مستثنی اولمیاراق خاطر قیدسیز و شرط سیز اولوم جزاسنا محکوم اولاجاقلار. اطرافدا یاشیان فرقه‌عضولری اگر دولتی ایشلرینه‌داخل اولماق‌سودا سنداولسالار گرک سلسله مراتب اصولی ایله کمیته محلی واسطه مرکزی کمیته‌یه اوز تمایللرینی بیلد یربب‌شغل تقاضاسی ایتسینلر. داها اوز باشلارینا دولتی ایشلره‌دخالت ایتمگه ابدا مجاز دگللر. فرقه‌میزین حیاتی مبارزه آپاره‌قدان ودولتی اله آلماقدان مقصدی خلقمیزین امنیت و ناموسی قورماقدر بونا گوره‌ده حقیقی امنیتی برپا ایتمک ایچون وارقوه‌سیله چالیشوب بو یولدا اولان یارازینلری رحمسیز جاسنا اوزتادان قالدیرا جاقدر.

خلق بیر یمله اولاروعی ایچون یرده حلقه اولوب خلق سعادتی اوغروندا بویوک فداکارلقلارا حاضر اولموشیک.

بونا گوره‌ده خلقمیزین امنیتنی خللدار ایدنلر اکی یول آیرجاقندا اوز مقصدلرینی آراتوب تعین ایتمه‌دیرلر اگر یاشاماق ایستیرلرسه صداقتله ایشلملیدیرلر اگر اولمک و افنا اوله‌ق مقصودلری وارسه اوز جنایتلرینه دوام ویرسینلر! فارسلار دیه‌شکن:

من آنچه شرط بلاغ است با تو میگویم

قهرمان قهرمان زاده

آذربایجان شاعرلری ایله فخر ایده‌جک

ایراندا تا قدیمدن ادبیه کیمی ادبیاتا و اینجه صنعته قیمت ویرن اولمامیشدی قدیم عصرلرده شاعرلر اوز حیاتلارینی تامین ایتمک ایچون سرایلارا قارشی شعرلر یازمش حاکملری بگری و شاهلاری تعریف ایده‌رک اونلاردان امداد ایسته‌مشدیلر بعضی حاللاردا، تلرده، ساطلاردا بو جور شاعرلرما تمه‌نجه گوزی ایله باخردیلار لاکن بعضی قلاسیک شاعرلر اوز دوروندن آیرلماياراق خالقین عادتلرینی و خالقین گوز یاشلارینی، آهلارینی یازمش و اونلارین دردلرینه چاره گوسترمشدی. بو تیپ شاعرلر اوز عصرنین مستبدلری طرفیندن درسی سوولمشدی نیمه کیمی ایرانین مشهور شاعری فردوسی کیمی بیوک بیر شخص الفرسینی زندانلاردا قالمشدی. شرقین گونشی آدلانان مشهور فضولی، اداره‌لرین قاپوسندان قوولمشدی. بو در تاریخده بو بیوک سیمالره ویریلن قیمت. هله آذربایجانین مشهور و گورکملی شاعری، علی معجوز، آج قالمش اولکه‌دن قاچمش و نهایت بنه ده ایرانه گلمه‌رک اوز وطنینده آجندان ئولوب گیتمشدی.

شاعرلرهمان تاریخین قارا صحیفه‌لرنی ورقله‌دیکجه او دورین مستبدلرینه لعنت یاغدیریر. بو حاکملر ایران ملتینه سعادتلی گون ویرمک عوضینه قارا گونلر گترمشدی. مکتب عوضینه زندانلار آچمشدی. بو در استبدادین ملته ویردیگی گوزلر. بو دوره‌ده نشئه‌ن شاعرلرلر بر چیچک کیمی آچیلردی لاکن اونلاری عجه‌لکی استبدادین بوراتی چوغونی ووروب قورودوردی.

شهریور حادثه‌سیندن سونرا آذربایجاندا بر چوق گورکملی شاعرلر. یتشر که بز آذربایجانلیلار بو شاعرلریمیز ایله فخر ایده‌جه‌یک. بونلاردان آقای بی ریا، آقای اعتماد، آقای علی فطرت، چاوشی، آذراوغلی علی مخزون، نیکنام. و باشقالارده بوجور ملی آذربایجان دموکراتیک شاعرلرمزین سایی گونی گوندن چوخالماقدادر. آذربایجان دموکرات فرقه‌سی بو شاعرلرین زحمتلرینی و یازیلارینی نظره آلاراق اوز مرام نامه‌سینده اونلارا یر ویردی.

فرقه ۳۸ نجی ماده‌ده یازدیکی: خلقین معنوی روحی غداسی اولان ادبیات وصنایع ظریفه‌نین ترقیسی ایچون بر شرایط یاراتماق لازمدی بو مقصدله تبریزده آذربایجان یازیچیلاری و هنرورلر جمعیتی تشکیل اولونمالیدر بو جمعیت لرین آذربایجانین باشقا شهرلرینده و کندلرینده شعبه‌لری اولمالیدر.

بو گوسترلن ماده آچیقدان آچیقا گوستریرکه آذربایجاندا شاعرلرین . . .

هله فرقه‌نین ۳۹ نجی ماده‌سینده شاعرلرین یازدیقی اثرلره دولت طرفیندن کافی مقداردا پول ویریله‌جگینی و اونلارین اثرلرینی چاپ ایدیلمه‌سینه فرقه بیوک یاردیم ایده‌جگینی گوسترمشدی. بو زمان بز شاعرلرمز اوندوانجا گوزل شعرلر و اثرلر یازاراق خلقینی معنوی روحی غداسینی ویرمکه موفق اولاجاقلار. بو شاعرلر آذربایجانداملی دموکراتیک شعرلر یاراداجاقلار. آذربایجاندا اوز بیوک شاعرلری ایله فخر ایده‌جکدر.

ثبت اسناد اداره سینین مدیر کلی

وزارت عدلیه‌نین حکم ایله بوگوندن اعتباراً محترم خلق شاعریمیز آقای اعتماد ناطقی آذربایجان ثبت اسناد واملاک اداره‌سینین مدیریت کلیه انتخاب اولونموشلار.

آذربایجان، بو انتخابی عدلیه‌وزارتینه و صاحب‌دلی شاعریمیزه تبریک ایده‌ریک.

آذربایجان

معارف وزیرلینین نظر دقته!

ظاهرده نظرده اولمیان ولی باطنده آشاغی طبقه بیرقسمت اوشاقلارین تحصیلدن محروم یا ناقص قالماق علتلریندن برسی‌ده تحریر لوازمی مسئله‌سی‌در - بو مسئله‌یه قابقکی معارف طرفیندن بو آلتی ایل دین دعواسی طرفنده که تحریر لوازمی اندازه‌دن آرتیق باهالانوب درابداً توجه اولونمیوب بیله‌کی اینیندی‌ده چوق مدرسه‌لرده آرتیق دفترلر و کاغذلار اوشاقلارا آلدیریرلار و بیرده آرتیق یازدیرماق مجازاتیلن‌ده اوشاقلاری مجازات ایلیرلر مثلا اوشاقلاری گنج گلمک سببیه و یا آیری قصورلارا گوره بیر نتیجه صفحه درس یازماق مجبور ایدیرلر. البته معلوم دربیله یارامز امری اجرا ایتمکده مخصوصا بو خصول اوشاقلار قترا دوشورلر حالبوکه بیله مجازات تحریر لوازمینی تلف ایتمکدن باشقا اوشاقلاری گونلیک درسلری حاضرلامالادان و یازی تکلیفلرینه انجام ویرمکدن ده دالی قویور-قوه‌دن خارج حساب مسئله‌لری کاغذ قلمی چوق تلف ایلیر. چون آرتیق یازدیرماق مجازاتی اوشاقلارین وقتین بیهوده ضایع و روحلارین معذب و جسملرین خسته ایدر و علاوه تحریر لوازمی عمومیده بیر اقتصادی مسئله‌دیر که گرک صرفه‌جولیق اولونسون. پس اوز جیلیق ارتونرکه بو خصوصدا معارف اداره‌لره مقتضی دستور صادر اولونسان:

م - ن